

Broelmuseum opnieuw open

Stedelijke Musea Kortrijk

In mei van dit jaar werd het Kortrijkse Broelmuseum opnieuw voor het publiek opengesteld.

Het patriciërshuis aan de Broelkaai 6 stamt uit de 18de eeuw. Het behoorde toe aan de adellijke familie Thibault de Boesinghe tot het in 1923 werd verkocht aan de gezusters Delplancke die een gemechaniseerd kantbedrijf beheerden en een atelier inrichtten in de Burg. Tayaertstraat (nu de nieuwe vleugel van het museum).

De stad Kortrijk kocht het huis Delplancke in 1956 om het als museum in te richten. Reeds hetzelfde jaar werden de collecties schone kunsten, oudheidkunde en sierkunst naar de Broelkaai overgebracht. Op 19 december 1959 stelde het museum permanent de deuren open voor het publiek. De tentoonstellingsruimte telt 355 m² (gelijkvloers en eerste verdieping samen). Sedert 9 mei 1983 is het gebouw beschermd. In 1988 werd de nieuwe vleugel in de Burg. Tayaertstraat in gebruik genomen waardoor het museum met 370 m² werd uitgebreid.

Na het vernieuwen van de dakbedekking en het aanbrengen van dakisolatie werd in 1992 gestart met de binnenrenovatie. Het museum werd voor het publiek gesloten. De elektrische installatie is volledig vernieuwd (en discreet weggewerkt). Een beveiligings- en luchtbevochtigingsinstallatie werd geïnstalleerd. Ook de verlichting is aangepast. Op de benedenverdieping werden onopvallende laagspanning-spots aangebracht. De mogelijkheid

blijft evenwel open om in iedere kamer een passende luster op te hangen mochten de financiële middelen dit opnieuw toelaten. Op de bovenverdieping is de verlichting indirect. In de 18de-eeuwse decorkleuren zorgt dit voor een aangenaam diffuus licht met een minimale reflectie op de schilderijen.

Paradepaardje zijn evenwel de schilder- en restauratiewerken in het interieur. Die zijn zo getrouw mogelijk uitgevoerd. Een voorafgaand onderzoek naar de originele kleur is uitgevoerd door de conserveringsploeg van het Bestuur voor Monumenten en Landschappen, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

De collectie is afgestemd op Kortrijk en bevat werk van kunstenaars die er hebben gewoond of gewerkt doorheen vijf eeuwen schone kunsten. De stedelijke verzameling is in de negentiende eeuw ontstaan, het zwaartepunt ligt dan ook op deze periode. Onder de topstukken tellen we o.m. "De plundering van het dorp" (1604) door Roeland Savery. In de nieuwe vleugel zijn o.m. werken te zien die werden bekroond in de tweejaarlijkse wedstrijd Stimulans (jaren '80) voor nieuw Westvlaams talent. De bovenverdieping van deze vleugel herbergt een meer dan interessante keramiekverzameling. De collectie is opgedeeld volgens de verschillende technieken en streeft ernaar om uit elk keramiekcentrum voorbeelden te tonen. Alle genres vanaf de Middeleeuwen t.e.m. de moderne keramiek-sculpturen zijn aanwezig. RV

Praktische informatie
Broelmuseum, Broelkaai 6, 8500 Kortrijk.

Open elke dag van 10.00 u. tot 12.00 u. en van 14.00 u. tot 17.00 u.

Gesloten op maandag, 25 december en 1 januari.

Toegang gratis.
Rondleiding op aanvraag door een gediplomeerde gids.
Info: 056/25.78.92; fax: 056/25.97.33.

talrijke cursussen en lezingen van Amarant en anderen gecoördineerd. Het werkingsbudget van de educatieve dienst schommelt rond de 350.000 frank, en hoe smal zulk een basis wel is, kan worden afgemeten aan nog een ander project dat Stappaerts op stapel heeft staan: een boekje waarin tien werken uit de verzameling aan kleuters worden verklaard. Uitgevers bleken geïnteresseerd, maar hadden ook een prijskaartje overgemaakt: 300.000 frank.

Groepsfoto met schoendoos

Eén ding staat inmiddels als een paal boven water: een kind wordt in het MUHKA tien keer beter gesoigneerd dan een volwassene. Dat laatste geldt trouwens ook voor het naburige Fotografiemuseum, waarvan de werking niet door de Vlaamse Gemeenschap maar door de Provincie Antwerpen wordt betaald. "Volwassenen kunnen in fotografeclubs terecht, of in de reeds bestaande scholen," zegt Ann Van Dijk, die de educatieve dienst van het museum coördineert, "en van bij het begin hebben we gesteld dat er geen sprake van zou zijn dat ons atelier met die instellingen zou concurreren. We maken nu alleen een uitzondering voor jongeren die net geen 18 jaar zijn, omdat het publiek van de clubs voor hen te oud is, en zij ook nog niet in de academies terecht kunnen. Met een ouder publiek willen we niet werken al kunnen volwassenen natuurlijk wel voor een rondleiding bij ons terecht".

Van Dijk schat het aantal rondleidingen dat jaarlijks wordt gegeven op om en bij de 600. En net als in de ateliers is het de bedoeling dat de bezoekers toch nog zelf zoveel mogelijk aan het werk worden gezet. Zo wordt er aan het eind van elke rondleiding een groepsfoto genomen. Van Dijk: "De camera is oud, zodat de groep tijdens de opname een minuut onbeweeglijk moet blijven. Bovendien worden de deelnemers achteraf nog bij de ontwikkeling in de donkere kamers betrokken. En het is algemeen geweten: al doende leert men sneller".

Het beest gefotografeerd

In de ateliers gaat men nog een stapje verder. In een eerste reeks lessen moeten de leerlingen de fotografie opnieuw uitvinden. Met een simpele schoendoos moeten ze zelf een gaatjescamera construeren. In een volgende serie wordt dan de overstep

gemaakt naar een kleinbeeld-toestel en 6 X 6 camera. En dan is er nog het buitenbeentje: in het kader van Antwerpen 93 had men een multicultureel atelier opgestart, waarbij kinderen van zoveel mogelijk nationaliteiten hun leven fotografisch vastleggen. Aan een muur bij het atelier hingen de afgelopen zomer bovendien ook nog een reeks dierenfoto's, in het kader van het project "Het beest uithangen in het museum", dat door De Kunstbank en het MUHKA, het Fotografiemuseum, en het Museum voor Schone Kunsten werd georganiseerd. Kinderen werden daarbij niet alleen met tentoonstellingen rond dieren geconfronteerd, maar konden onder meer ook zichzelf als dier portretteren. Het succes was overweldigend, en de resultaten van die ateliers worden vanaf 23 september in het Museum voor Fotografie tentoongesteld. Ann Van Dijk: "Onze musea liggen zo dicht bij elkaar, ze waren als het ware een gouden driehoek. En het zou dom zijn om dat niet te exploiteren".

Draagbare gidsen

In het Museum voor Schone Kunsten praat Els Maréchal ondertussen niet weinig trots over de draagbare gids die elke bezoeker voortaan overhandigd krijgt. Van de genoemde verantwoordelijken is zij veruit diegene met de langste staat van dienst: sinds 1972 werkt ze in het museum. In die tijd had ze samen met Leen de Jong zowat alle educatieve middelen uitgeprobeerd. Een overzicht van die verschillende soorten rondleidingen en de activiteiten in de kinderateliers was trouwens eind 1993 in een nummer van het Museum Magazine verschenen, 130 pagina's dik. Maar Maréchal wil niet ontkennen dat er zich daarbij ook problemen stelden. Er was een duidelijk gebrek aan middelen en goede wil bij de administratie van de Vlaamse Gemeenschap, waardoor bijvoorbeeld lesgevers onmogelijk een contract op lange termijn konden krijgen, en soms 's ochtends lieten weten dat ze 's middags niet meer konden doceren, omdat ze een betere aanbieding hadden. Bovendien was er hoofdconservator Lydia Schoonbaert, die zeer recentelijk met pensioen ging, en niet echt de neiging had om verantwoordelijkheden te delegeren. Maréchal herinnert zich ook maar al te best hoe de stad Antwerpen zelfs geweigerd had om in de straten wegwijzers naar

het museum te plaatsen. "En bovendien was het ook zo dat wij ook aardig wat activiteiten van andere diensten op ons moesten nemen, zoals pers en public-relations. Ideaal zou het trouwens ook zijn dat een dienst als de onze van bij het begin aan een tentoonstelling zou kunnen meewerken, maar helaas was dat tot heden ondenkbaar, alleen al vanwege personeelsgebrek". Maar sinds kort waait er dus duidelijk een nieuwe wind. Leen de Jong heeft de dienst verlaten, waardoor Maréchal een tijdlang alleen kwam te zitten, maar er is alweer sprake van uitbreiding. Een fris ogende Museumkrant is inmiddels al aan zijn tweede jaargang, en vorig jaar nog werden een paar fraai ogende gidsjes voor kinderen uitgegeven. En dan is er natuurlijk de Gallery Guide. Elke bezoeker krijgt bij de balie een draagbaar informatiesysteem met CD-Rom overhandigd, en door eenvoudigweg de nummers in te tikken die bij de ingang van de zalen werden aangebracht, of naast de kunstwerken, krijgt die bezoeker door een koptelefoon de gewenste informatie over de zaal of het werk te horen. Voor alle duidelijkheid: de bezoeker bepaalt daarbij zelf zijn of haar parcours, en de werken waarover hij wat meer wil horen. Tot nu toe kan over zo'n 200 werken informatie worden opgevraagd. "Maar het is maar een begin," zegt Maréchal, "en de mogelijkheden zijn oneindig. Het toestel kan meer dan 300 uur tekst opslaan, en we zouden bijvoorbeeld kunnen te weten komen, over welke werken er zelden of nooit informatie wordt gevraagd, en daaruit kan je dan natuurlijk ook verdere conclusies trekken. Ik geef toe dat we tot voor kort de individuele bezoekers nogal verwaarloosd hadden, maar dit systeem is gewoon ideaal, en zal daarom binnenkort ook door de National Gallery worden overgenomen. Zo zie je maar: de uitvinding is Brits, maar wij waren de eerste in Europa om ze in gebruik te nemen. We hoeven heus niet altijd achter de dingen aan te hollen".

MAX BORKA

Educatieve diensten

Museum voor Schone Kunsten, 03/238.78.09.

Museum voor Hedendaagse kunst, 03/238/59.60.

Provinciaal Fotografiemuseum, 03/216.22.11.